

Szabadpolcos rendszer, elektronikus kölcsönzés

Könyvtár könyv nélkül nem sokat ér

Az új egyetemi könyvtár modern, komplex intézmény lesz, ahol szabadpolcos rendszerben a dokumentumok jelentős része azonnal hozzáférhető, sőt, kölcsönözhető. Hiába lesz azonban korszerű és kényelmes a könyvtár, ha nem található meg benne minden, a tanuláshoz és kutatáshoz szükséges dokumentum. Ezért feltétlenül bővíteni kell az állománygyarapításra fordítható anyagi forrásokat – mondja Mader Béla, az SZTE központi könyvtárának főigazgatója.

– Mennyire korszerű és jól felszerelt a Szegedi Tudományegyetem könyvtára?

– A könyvtár az elmúlt évtized fejlesztéseinek köszönhetően egyes területeken, például a munkafolyamatok automatizálásában, az integrált számítógépes rendszer tekintetében, az elektronikus állományfeltárában és katalógusokban országosan, sőt nemzetközi összehasonlításban is élen jár. A modern szolgáltatásokat azonban megfelelő mennyiségű és minőségű eszközök hiányában és a kevés könyvtári férőhely miatt az egyetemi polgárságnak csak kis hányada veheti egyidejűleg igénybe. A könyvtári rendszer teljesítményét rontja, hogy mind az adatbázisok, mind a szakirodalom, különösen a folyóiratok beszerzése folya-

matosan pénzügyi korlátokba ütközött. Ez olyan hiátusokat hozott létre és tartósít, amelyek szinte minden tudományterületen nehezítik az elmélyült és alapos kutatómunkát.

– Milyen lesz az új egyetemi könyvtár?

– Az SZTE intézményfejlesztési terve alapján új, modern intézményt, koncentrált és komplex könyvtárat terveztünk. Túlzás nélkül mondható, hogy egyetemnek bármely fejlett európai egyetem könyvtárával összemérhető, valóban 21. századi könyvtára lesz. Ez tartalmát tekintve egyaránt magában foglalja a klasszikus nyomtatott dokumentumokat és a multimédiás, elektronikus dokumentumokat az eredetileg nyomtatott anyagok digitalizált változataival együtt. Ami a könyvtári szolgáltatásokat illeti, az új könyvtárnak a gyűjtemény-orientált-ság helyett a hozzáférés- és szolgáltatás központúság elvét és gyakorlatát kell követnie. Tömeges és mind szélesebb körű hozzáférést kell biztosítani nemcsak a saját gyűjteményhez, hanem minden más, bármely helyről elérhető gyűjteményhez is. Ennek érdekében számítógépes katalógusokat és bibliográfiákat kell készíteni, egységes könyvtári számítógépes hálózatot kell kialakítani, interaktív elektronikus kapcsolat kell létrehozni a könyvtárak között valamint a könyvtár és használója között olyan szolgáltatások érdekében, mint az e-mailben tör-

Az új egyetemi könyvtárban nem kell majd várni a kölcsönzésnél. (Fotó: Schmidt Andrea)

tendő kölcsönzés vagy a dokumentumokhoz való elektronikus hozzáférés. A cél egyértelműen az, hogy a Szegedi Tudományegyetem könyvtári rendszere az intézmény minden oktatójának és kutatójának, bármely jogállású hallgatójának egyenlő eséllyel hozzáférést biztosítson szakirodalomhoz és a szolgáltatások teljes köréhez.

– Milyen feladatokat jelent ez könyvtárban belül?

– A hallgatói tanulmányi munkához szükséges szakirodalmat és információkat úgy kell biztosítani, hogy

egyszerre sok hallgató tudja azt elérni és használni. Ez a hagyományos tananyag esetében a több példányban történő beszerzést jelenti, de törekedni kell arra is, hogy a könyvtár minél több alapvető tanulmányi anyagot digitális formában (számítógépes hálózaton elérhetően), a letöltést és nyomtatást is felkínáló módon biztosítson a hallgatók számára. A hagyományos dokumentumok közül a leggyakrabban használtakat, 350-400 ezer dokumentumot szakolvasói terekben, bármikor szabadon hozzáférhető

módon fogjuk elhelyezni. A cél az, hogy a teljes hallgatói létszám 5-10 százaléka egyszerre helyet találjon magának, ezért 1300-1500 férőhelyet terveztünk a könyvtárban, s ennyi könyvtárhasználó egyidejű kiszolgálására kell felkészülni. A számítógépes munkaállomásokat illetően a könyvtáron belül az 5 hallgató/1 munkaállomás biztosítása a cél.

– Változtatnak-e a kölcsönzés jelenlegi rendszerén?

– Az új könyvtárban a már említett 350-400 ezer szabad-

polcos kötet közül sok munka azonnal kölcsönözhető is lesz. Emellett fokozatosan megvalósítandó célkitűzésünk az is, hogy a hagyományos raktárakban elhelyezett anyaghoz közvetlen használói hozzáférést biztosítsunk. Első lépésként a számítógépes kölcsönzés általános használatát kell megoldani, a stratégiai fejlesztés viszont már a kölcsönző automata üzembe állítása, amely hivatalos időn kívüli kölcsönzés is lehetővé tesz.

– Említette, hogy a beszerzés hosszú idő óta

pénzügyi korlátokba ütközik. Hogyan lehet ezen változtatni? Milyen területeken fogják kiemelten bővíteni a könyvtári állományt?

– A legsúlyosabb, hogy az állománygyarapításhoz nem állnak rendelkezésre a megfelelő pénzügyi keretek. Hiába lesz modern és kényelmes könyvtár, ha nem található benne modern szakirodalom, tananyag és információ. Az egyetemi ráfordítások növelése mellett olyan megoldásokat kell keresni, amelyek lehetővé teszik a dokumentumok szélesebb körű és költség hatékony beszerzését. Ilyen lehet a beszerzési konzorciumok vagy nemzeti licenck megvásárlására alakuló országos egyesülések létrehozása.

Meg kell határozunk azokat a területeket az egyetemi doktori iskolák és fő kutatási irányok mentén, amelyeken a saját, mindenkor biztonsággal és visszamenőlegesen is elérhető gyűjtemény fejlesztése a cél. Emellett folyamatosan törekedni kell arra, hogy a saját gyűjteményben fizikailag nem található, de virtuálisan hozzáférhető szakirodalom és információ az egyetemi könyvtárhasználók számára minél szélesebb körben legyen elérhető. A társadalom- és humán tudományi területeken tervszerű gyűjteményezést kell folytatni az 1945-1989 között ideológiai okokból beszerezni nem tudott művek pótlására.

Keczer Gabriella

Újjáéledt a csanádi művelődési ház

Pályázaton nyert szabadidő

A művelődési ház: te lépülés szíve-lelke lehet – ha működik. Éppen ezért a magyarcsanádiak nagyon fájlalták, amikor '96-tól megszűnt a művház tevékenysége, anyagi források hiánya miatt. Nem is működött évekig, amíg aztán tavaly és tavalyelőtt a polgármesteri hivatal, az Általános Humán Központtal együttműködve, revitalizációs, illetve érdekeltség-növelő pályázaton jelentős összegeket nyert. Ezekből sikerült följújtani az épületet, beszerezni a legszükségesebb felszereléseket – és újra működik a ház.

Magyarcsanád följújtott művelődési háza egyre változatosabb programokat kínál. (Fotó: Schmidt Andrea)

A Magyarcsanádi Általános Humán Központ művelődési ház és könyvtár egyaránt tartozik. A könyvtár mindig is üzemelt, a művházat viszont „újra kellett éleszteni”. E sikeres „újraélesztéséről” Papdi Istváné, az iskola igazgatója, s Szabó Éva igazgatóhelyettes, egyetemes az ÁHK vezetői, tájékoztattak.

– Az önkormányzat '99 áprilisában határozatot hozott: újraindítják a közszférában korábban kényszerűen szüneteltetett közművelődési tevékenységet – mondja Szabó Éva. – Erre az az egymillió 300 ezer forint biztosított lehetőség, amit a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által közművelődési intézmények revitalizációjára

meghirdetett pályázaton nyert az önkormányzat és a vele együttműködő ÁHK; a pályázathoz szükséges helyszínelmezést Kiss Ernő közművelődési szakértő végezte, alapjában véve pozitívnak találva a megindult folyamatokat, s további javaslatokat is téve.

Papdi Istvánnétól megtudtuk: a pályázati pénz, melyhez az önkormányzat biztosította az önerőt, belső följújtásra költötte az intézmény, s könyvtár tetőzetét is helyreállították. A nagyerembe szükséges székek megvásárlásához érdekeltség-növelő pályázaton való részvétellel is szük-

ségessé vált, ezen 250 ezer forintot nyert Csanád. Segítségét a helyi kisebbségi önkormányzatok is nyújtottak, éppúgy, mint a Magyarcsanádért Közalapítvány.

– Az idén is pályázunk, remélhetőleg sikerrel. Csak így folytathatjuk az intézmény további följújtását. Külső renoválásra nagy szükség van, éppúgy, mint technikai eszközökre. A klubszobába bútorokat kellene vásárolni. Célunk: mind több, változatosabb programot kínálni a művelődési ház – mondja Papdi Istváné.

És hogy jelenleg milyen

programoknak ad helyet az „újraélesztett” intézmény? Az iskola, óvoda rendezvényeit éppúgy itt tartják – a nyolcadikosok például nemrég itt Valentinoztak –, mint ahogyan a 7-8. osztályosok klubjának is ez ad majd helyet, s az Ifjúsági Klubnak is. Itt működik a kézmunkaszakkör, és népművészeti, képzőművészeti bemutatóknak is helyszínt biztosít a művelődési ház. A községbeli román kisebbségi önkormányzat úgyszintén itt kapott helyet.

– Nagy szükség lenne egy művelődésszervező tevékenységére – mondja az igazgatónő –, sajnos, lehetőségeink ezzel kapcsolatban kötöttek. A 7-8. osztályosok klubját s az Ifjúsági Klubot jelenleg Szabó Éva igazgatóhelyettes vezeti, fő munkája mellett. Ez nem lehet hosszú ideig megoldás.

Lássuk, a könyvtárral kapcsolatban mi a helyzet! A heti kétszer nyitvatartó bibliotékával kapcsolatos munkákat Tóvizi Béláné tartónő végzi. Korábban közmunkások segítségével megtörtént az épület kimeszelése, és bevezették a gázt is. Könyvvásárlásra ugyancsak pályázati úton teremt lehetőséget a könyvtár, tavaly 30 ezer forint jutott e célra, tavalyelőtt valamivel több. A közművelődés helyzete jócskán kimozdult a holtpontonról Magyarcsanádon, s tovább lendül fölfelé.

Farkas Csaba

Páratlan hétvége! Hölgyeim! Ez már tavasz!

Pénteken 20⁰⁰-ig NYITVA!

Női tavaszi kabátok	7 990 Ft-tól
Egyszínű autós mikrokabát tavaszi színekben	
Triumph	most csak 4 990Ft
női hálódó	
Nivea testápolók	most csak 690Ft
Deo balzsam spray, Soft 200ml, Milk 250ml, Lotion 250ml	
Lányka fehérenemű	most csak 690Ft
két részes	
Gyerek lábbelik	most csak 2 990Ft
alkalmi félcipők lányoknak, sportcipők, szellős lábbelik	

HÉTVEGI EXTRA AJÁNLAT, AMIG A KÉSZLET TART.

ÖNNEK MÁR VAN SUPERSHOP TÖRZSVÁSÁRLÓI KÁRTYÁJA? MUNKATÁRSAINK AJÁNLJÁK!

CENTRUM • SZEGED